

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Съдебни дела – анотации

1. Николай Негелчев (гр. София) срещу АЕЦ „Козлодуй” ЕАД

Административно дело (а.г.) № 3356/2024 г. на Административен съд София-град (АССГ), Второ отделение, 27 състав

Заявление

На 12 януари 2024 г. Николай Негелчев подава заявление до Министерство на енергетиката, с което иска информация във връзка с изнесени в публичното пространство данни за нанесена бюджетна щета в размер на общо над 150 милиона лева, чрез действия и бездействия на атомната електроцентра (АЕЦ) „Козлодуй” ЕАД. Конкретно е поискана следната информация:

1. Коя е адвокатската кантора/кантори, които са „посъветвали” „АЕЦ Козлодуй” ЕАД да се откаже от заведените дела срещу фирми на лицето Х. К.? Кои конкретно са адвокатите (поименно), дали този злоупотребен „съвет”? Моля да обърнете внимание, че служебният министър Х. се ангажира, както следва: „Назначили сме пълна проверка на случая и ще установим всички факти и ще излезем с официално становище. Изискали сме доклади и от АЕЦ „Козлодуй” ЕАД и „Български енергиен холдинг” ЕАД и ще предприемем пълн юридически анализ на цялата процесуална практика, включително и избора на адвокатски кантори, и анализ на изплатените хонорари”, заяви за „Капитал” енергийният министър Р. Х. След като повече нищо не се чу по темата, моля да посочите какви бяха резултатите от това „вътрешно разследване”.
2. Имаше ли санкционирани и уволнени служители (независимо от нивото и структурата)? Ако да, посочете моля техните имена и заемани длъжности.

3. При наличие на уволнения или други наказания, посочете оспорени ли са пред компетентния съд (кой точно) и влезли ли са в сила?
4. Има ли проверки от други институции (Агенция за гържавна финансова инспекция, Сметна палата) и какъв е резултатът от тях? и
5. Има ли подаден сигнал до прокуратурата за безстопанственост в големи размери? Ако има, посочете номера на прокурорската преписка. Ако няма, такъв сигнал се наемам да подам аз в лично качество.

Отговор

С писмо от 29 януари 2024 г. началникът на кабинета на министъра на енергетиката препраща заявлението на АЕЦ „Козлодуй“ за отговор по точки от 2 до 5 с мотив, че Министерство на енергетиката не разполага с тази информация.

С решение от 13.02.2024 г. изпълнителният директор на АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД отказва достъп, като уведомява заявителя, че видно от съдържанието на заявлението, исканата информация не попада в обхвата на Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ). „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД не попада в кръга на задължените по чл. 3, ал. 2 от ЗДОИ субекти и подаденото заявление, не подлежи на разглеждане на основание чл. 25, ал. 2 от ЗДОИ, тъй като не отговаря на изискванията на чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ.

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред АССГ.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 6 юни 2024 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 9158/19.06.2024 г. на АССГ, Второ отделение, 27 състав, по а.г. № 3356/2024 г., съдия Димитър Петров отменя отказа и връща преписката на директора на АЕЦ „Козлодуй“ за ново произнасяне по заявлението.

Според съда в обжалвания акт е посочено едно основание за оставяне на заявлението без разглеждане – чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ, както и две основания за постановяване на отказ по заявлението – че „АЕЦ Козлогуй“ ЕАД не е задължен субект по ЗДОИ, както и поисканата информация не попада в обхвата на ЗДОИ.

По отношение оставянето без разглеждане на заявлението, съдът отбелязва, че разпоредбата на чл. 25, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗДОИ предвижда заявлението за предоставяне на достъп до обществена информация да съдържа: трите имена, съответно наименованието и седалището на заявителя, както и описание на исканата информация. В случай, че не е ясно точно каква информация се иска или когато тя е формулирана много общо, заявителят се уведомява за това и на основание чл. 29, ал. 1 от ЗДОИ на заявителя се дават указания да уточни предмета на исканата обществена информация. Съгласно разпоредбата на чл. 29, ал. 2 от ЗДОИ, ако заявителят не уточни предмета на исканата обществена информация до 30 дни, заявлението се оставя без разглеждане. Видно е, че сезираният орган е длъжен на основание чл. 29, ал. 1 от ЗДОИ да даде конкретни указания на заявителя и да му предостави възможност да уточни заявлението, като едва при неизпълнение на тези указания, може да остави заявлението без разглеждане на основание ал. 2 от цитираната разпоредба. Същото задължение за сезирания орган произтича и от общата разпоредба на чл. 30, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, задължаваща го при нередовно искане да даде ясни и конкретни указания до сезиралото го лице за отстраняване на нередовностите, както и предупреждение, че при неизпълнение на указанията, производството ще бъде прекратено.

В конкретния случай, ако сезираният орган намира, че заявлението не отговаря на някое от изискванията на чл. 25, ал. 1 от ЗДОИ, следва да даде ясни и конкретни указания до заявителя в какво се състои нередовността, като му даде срок за отстраняване на нередовностите и едва при неизпълнение на указанията, може да остави заявлението без разглеждане. Видно е, че

са посочени само две имена на заявителя, което е нередовност по смисъла на чл. 25, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ. Също така, с оглед преработените въпроси – от т. 2 до т. 5 включително, е видно и че в тази част исканата информация не е в достатъчна степен описана и конкретизирана. Въпросите са формулирани много общо, с оглед на което на заявителя следва да се дадат указания по реда на чл. 29, ал. 1 от ЗДОИ да уточни предмета на исканата информация, за да се направи последващата преценка от сезирания орган дали следва да се осигури достъп или са налице основания за отказ.

От друга страна, изложеното в обжалвания акт основание да бъде постановен отказ по заявлението – че „АЕЦ Козлодуй” ЕАД не е задължен субект по ЗДОИ, противоречи на материалноправните разпоредби. Капиталът на „АЕЦ Козлодуй” ЕАД е собственост на „Български енергиен холдинг” ЕАД. От своя страна капиталът на „Български енергиен холдинг” ЕАД е 100% собственост на държавата. В тази връзка и съгласно легалното определение на понятието „публичноправна организация”, дадено в §1, т. 4, б. „з” от Допълнителните разпоредби (ДР) на ЗДОИ, „Български енергиен холдинг” ЕАД е публичноправна организация по смисъла на ЗДОИ, тъй като капиталът му е собственост на държавата, а „АЕЦ Козлодуй” ЕАД е публичноправна организация по смисъла на ЗДОИ, тъй като капиталът му е собственост на „друга публичноправна организация” – в случая „Български енергиен холдинг” ЕАД. По тези съображения и на основание на чл. 3, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ във връзка с §1, т. 4, б. „з” от ДР на ЗДОИ сезираният орган – изпълнителен директор на АЕЦ „Козлодуй” ЕАД е задължен субект за предоставяне на достъп до обществена информация.

Решението е окончателно.

2. Мирела Веселинова (в. „Капитал”) срещу Комисия за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество

а.г. № 4872/2024 т. на АССГ, Второ отделение, 32 състав

Заявление

Със заявление от 29 март 2024 г. Мирела Веселинова иска да ѝ бъде предоставена следната информация:

1. Какъв е размерът на основните и брутните заплати на председателя и членовете на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (КПКОНПИ), поотделно, до влизане в сила на законовите промени, разделили комисията на две отделни юридически лица? Какво е основанието, на което те са определяни?
2. Какъв е размерът на основните и брутните заплати на председателя и членовете на Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество (КОНПИ), поотделно, след 6 октомври до настоящия момент и основанието, на което тези заплати се изплащат?
3. Какъв е размерът на основните и брутните заплати на председателя и членовете на Комисията за противодействие на корупцията (КПК) след 6 октомври до настоящия момент и основанието, на което тези заплати се изплащат? и
4. Налице ли е дублиране на възнаграждения за изпълняваните функции в две комисии или не?

Отговор

В законоустановеният 14-дневен срок за отговор не е получен такъв.

Жалба

С подкрепата на ПДИ мълчаливият отказ е обжалван пред АССГ.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 10 юли 2024 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 13787/02.08.2024 г. на АССГ, Второ отделение, 32 състав, по а.г. № 4872/2024 г., съдия Красимира Милачкова отменя мълчаливия отказ и връща преписката на КПК за изрично произнасяне по заявлението.

Съдът приема, че мълчаливият отказ по заявление за достъп до обществена информация е незаконосъобразен. Единствената призната от закона възможност за процедуране е задълженият субект да постанови изричен акт в срока по чл. 28, ал. 1 от ЗДОИ – с решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата информация.

Решението е окончателно.

3. Георги Марчев (София) срещу Централна избирателна комисия

а.г. № 9540/2023 г. на АССГ, 29 състав

Заявление

Със заявление от есента на 2023 г. Георги Марчев (по това време журналист във factcheck.bg) иска от Централната избирателна комисия (ЦИК) да му бъде предоставена информация за това по предложение на коя политическа партия трима граждани са определяни за членове на секционни избирателни комисии в Лондон в периода 2015-2021 г. Става дума за гражданите, които Великобритания арестува в подозрения за шпионаж в полза на Русия.

Отговор

В отговор на заявлението заместник-председателят на ЦИК уведомява заявителя, че информацията по поставените въпроси относно въпросните лица била публикувана в съобщение от 18.08.2023 г. на интернет страницата на ЦИК, което обаче не отговаря на действителността.

Жалба

Тъй като исканата информация не е публикувана на страницата на ЦИК, с подкрепата на ПДИ отговорът на заместник-председателя е обжалван пред АССГ.

Развитие на делото

В първото заседание по делото, на 6 ноември 2023 г., ЦИК правят възражение, че по делото следва да бъде конституиран като ответник не заместник-председателят на комисията, който е подписал обжалвания отговор, а самата комисия като колективен орган. АССГ отхвърля това искане с протоколно определение. ЦИК атакуват определението на АССГ с частна жалба до Върховния административен съд, който на две инстанции потвърждава, че правилно като страна по делото е конституиран заместник-председателят на ЦИК.

След връщане на делото в АССГ, същото е разгледано в открито заседание на 18 юни 2024 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 9762/25.06.2024 г. на АССГ, Второ отделение, 29 състав, по а.г. № 9540/2023 г., съдия Танка Цонева отменя отказа и връща преписката на ЦИК за ново произнасяне по заявлението с указания по тълкуване и прилагане на закона.

Съдът посочва, че в оспорения административен акт не се съдържат никакви фактически констатации, нито правни основания за издаването му, като се сочи единствено, че поради изключителния обществен интерес на 18.08.2023 г. е било публикувано съобщение на интернет страницата на ЦИК, съдържащо поисканата информация. Служебната справка, извършена от съда на интернет страницата на ЦИК, установи липсата на търсената информация от жалбоподателя – изобщо липсва съобщение от 18.08.2023 г. с твърдяното от органа съдържание.

Съдът отбелязва, в конкретиката на настоящия казус административният орган не е изследвал предпоставките по смисъла на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ, а именно: засегнати ли са интересите на трети лица и дали те са обективирали изричен отказ от предоставянето ѝ. Липсват и каквито и да било мотиви относно обстоятелството налице ли е или не надделяващ обществен интерес по смисъла на §1, т. 6 ДР на ЗДОИ. Тогава, когато е налице надделяващ обществен интерес, наличието на двете кумулативни предпоставки – засягане на интересите на третото лице и липсата на негово съгласие, губят своето прекратяващо правото на достъп до обществена информация действие и за органа е налице задължение да предостави същата. Преценката налице ли е или не надделяващ обществен интерес е елемент от фактическия състав на хипотезата по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ и без излагането на фактически и правни основания за този релевантен юридически факт, органът не е изпълнил задължението си по чл. 38 от ЗДОИ. Липсата на анализ и несъобразяване с посочените правни норми, респективно липсата на конкретни и ясни мотиви, оборващи презумпцията по §1, т. 6 от ДР на ЗДОИ, представляват самостоятелно основание за отмяна на оспорения акт.

Съдът приема, че не са изложени никакви съображения и относно приложението на чл. 31, ал. 4 от ЗДОИ. Немотивираното посочване на засегнат интерес на трето лице от процесуалния представител на ответника, едва в хода на устните състезания, без да може да се установи какъв конкретно е този интерес, за да се прецени възможността достъпът до исканата информация да го засегне, прави оспорения акт фактически немотивиран – изгаден на основание на едно неясно по съдържание и поради това неустановимо твърдение по отношение на трето лице. Липсата изцяло на мотиви относно приложението на нормата на чл. 31, ал. 4 от ЗДОИ, касаеща предоставянето на исканата обществена информация в обем и по начин, който да не разкрива информацията, която се отнася до третото лице при изричен отказ да се даде съгласие, води до незаконосъобразност на постановения акт и неговата отмяна. Допълнително следва да се добави и законодателното разрешение, съдържащо се в нормата на чл. 31 ал. 5 от ЗДОИ, съгласно която „не е необходимо съгласието на третото лице в случаите, когато то е задължен субект и отнасящата се до него информация е обществена информация по смисъла на този закон, както и когато е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ”.

Решението е окончателно.

4. Сдружение „Синдикат на служителите на затворите в България” срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията”

а.г. № 1071/2023 г. на Административен съд - Пазарджик, IX състав

Заявление

Със заявление от края на месец септември 2023 г. Синдикатът на служителите в затворите в България искат от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” (ГДИН) информация, детайлизирана в пет точки, относно наложените глоби по Закона за обществените поръчки (ЗОП) на директора на ГДИН и служители по ЗОП, както и информация за разноските по дела за защита срещу наказателни постановления за налагане на глоби.

Отговор

С решение от 6 октомври 2023 г. директорът на ГДИН отказва предоставяне на достъп с мотиви, че административнонаказателната отговорност е лична.

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред Административен съд - Пазарджик.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 9 януари 2024 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 383/30.01.2024 г. на Административен съд - Пазарджик, IX състав, по а.г. № 1071/2023 г., съдия Мария Колева отменя отказа и връща преписката на директора на ГДИН за ново произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона.

На първо място съдът посочва, че директорът на ГДИН е задължен субект по смисъла на чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ за предоставяне на обществена информация.

Съгласно чл. 13, ал. 2, т. 12 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража главният директор на ГДИН

възлага обществени поръчки при условията и по реда на ЗОП, подписва необходимата документация и сключва договори. Негово е и задължението да планира, разпределя и контролира използването на бюджетните средства на главната дирекция и териториалните ѝ служби (чл. 13, ал. 2, т. 2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража). При така регламентиранията правомощия на главния директор на ГДИН по ръководство, координация и контрол на цялостната дейност на ГДИН, информацията във връзка с изпълнението на функциите му по определението на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ е обществена по своя характер. Ето защо информацията относно установени нарушения и наложени наказания по проведени процедури за възлагане на обществени поръчки представлява обществена информация, съхранявана от ГДИН в качеството ѝ на задължен субект по чл. 3, ал. 1 от ЗДОИ. Според определението на чл. 11 от ЗДОИ, по своя характер тя е служебна. Съгласно чл. 13, ал. 1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен, като може да бъде ограничен само при изброените в ал. 2 хипотези или в случаите по чл. 37, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗДОИ.

Основателно в случая е твърдението на жалбоподателя, че процесното решение не отговаря на изискването за форма, съгласно чл. 38 от ЗДОИ, според който трябва да бъдат посочени фактическите и правни основания за отказа. Решението на практика не съдържа конкретизация коя от изрично посочените хипотези за постановяване на отказ по чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ има предвид издателят на акта. Напротив, налице са твърде общо изложени мотиви, от които не става ясно какво точно е имал предвид органът, за да постанови отказа си. В тази насока следва да се посочи, че съобразно чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ, основание за отказ от достъп до обществена информация е налице когато исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон, както и в случаите по чл. 13, ал. 2. В случая, от съдържанието на решението за отказ не би могло еднозначно да се направи извод към коя от посочените различни хипотези съотнася отказа си издателят на акта.

От друга страна, в решението си главният директор на ГДИН се е позовал на разпоредбата на чл. 2, ал. 5 от ЗДОИ, според която законът не се прилага за достъп до лични данни, без да са изложени конкретни съображения. В случая заявителят е поискал достъп до информация по отношение на издадени наказателни постановления във връзка с констатирани нарушения по възлагане на обществени поръчки (брой, наложени глоби и др.), а не се прави искане за предоставяне на достъп до лични данни. Иначе казано, иска се достъп до обобщена от органа информация, а не до данните на конкретни лица, на които са издадени наказателните постановления, съответно са наложени административни наказания. Тази информация би дала възможност на заявителя да си състави собствено мнение относно дейността на ГДИН и по-конкретно за правомерното разходване на публични средства чрез възлагане на обществени поръчки, съответно констатации за извършени административни нарушения и определяне на административни наказания, което е свързано с обществената оценка за това дали администрацията действа добросъвестно и справедливо. След като при издаване на отказа органът е приел, че в исканата информация са налице лични данни и се е позовал на чл. 2, ал. 5 от ЗДОИ, то е следвало да проведе процедурата по чл. 31 от ЗДОИ, като иска съгласие от третите лица, за които се отнася обществената информация, за нейното предоставяне, съответно при изразено несъгласие, извършване на преценка на обстоятелствата по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ за наличието или липсата на надделяващ обществен интерес. В процесното решение не е посочено нито чии интереси са засегнати от евентуалния достъп до информация, нито дали органът е спазил процедурата по чл. 31 от ЗДОИ и какъв е бил изходът от същата, като от представената административна преписка липсват данни за изискано изрично писмено съгласие от което и да било трето лице.

Решението е окончателно.

5. **Димитър Стоянов (BIRD) срещу Министерство на финансите**

а.г. № 9272/2024 г. на АССГ, Второ отделение, 29 състав

Заявление

Със заявление от 26 юли 2023 г. е поискана информацията, съдържаща се в текста на арбитражно решение на Международния център за разрешаване на инвестиционни спорове към Световната банка (Центърът) и принадлежащото към него споразумение между Република България и Суверенния фонд на Султаната Оман по арбитражно дело между Република България и Суверенния фонд на Султаната Оман.

Отговор

С решение от 18 август 2023 г. началникът на кабинета на министъра на финансите отказва достъп. Мотивите са, че в случая е приложима разпоредба от Конвенцията за уреждане на инвестиционни спорове между държави и граждани на други държави (Конвенцията), обнародвана в „Държавен вестник“, брой 110 от 2001 г. Конкретно се сочи чл. 48, ал. 4 от Конвенцията, според който Центърът не може да публикува арбитражното решение без съгласие на страните.

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред АССГ.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 6 ноември 2023 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 526/19.01.2024 г. на АССГ, Второ отделение, 29 състав, по а.г. № 9272/2024 г., съдия Полина Величкова отменя решението на началника на кабинета на министъра на финансите и връща преписката за ново произнасяне по заявлението с указания по тълкуване и прилагане на закона.

Съдът приема, че неоснователно ответникът се позовава на чл. 48 от Конвенцията. Съгласно посочената разпоредба Цен-

търът не може да публикува арбитражното решение без съгласието на страните. Поради това не е налице твърдяната конфиденциалност по отношение на решенията на арбитража, която да е намерила отражения в текстовете на Конвенцията. От анализа на посочения текст се установява, че в същия единствено се регламентира забрана на Центъра да публикува решения без съгласието на страните. Това обаче не означава, че достъп до решението не може да бъде предоставен по принцип. Напротив, не съществува каквато и да било забрана посоченото решение да бъде предоставено, особено ако е налице съгласие на страните по него.

В процесния случай жалбоподателят е поискал достъп до пълния текст на арбитражното решение на Центъра по арбитражно дело между Република България и Суверенния фонд на Султаната Оман, както и принадлежащото към него споразумение между Република България и Суверенния фонд на Султаната Оман. Заявителят обаче не е съобразил, че не всяка информация, съдържаща се в исканите документи, би имала характер на обществена такава. Ето защо ответникът е следвало по реда на чл. 29 от ЗДОИ да поиска уточняване от жалбоподателя каква точно информация, съдържаща се в исканите документи, търси. Едва след уточняване на конкретната обществена информация, достъп до която се иска от оспорващото лице, ответникът следва да извърши преценка дали търсената информация представлява обществена информация по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ и ако е така, да съобрази дали са налице предпоставките на §1, т. 6 от ЗДОИ, свързани с надделяващия обществен интерес. Ето защо и след уточняване на конкретната обществена информация, която се търси от заявителя, ответникът следва да съобрази до каква степен предоставянето на исканата информация по своето съдържание ще отговори на определението по §1, т. 6 от ЗДОИ, съгласно чиято разпоредба надделяващ обществен интерес е налице, когато

чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл. 3 от ЗДОИ.

Решението е окончателно.

6. Емилия Димитрова („За истината“) срещу Община Севлиево

а.г. № 359/2024 г. на Административен съд - Габрово, IV състав

Заявление

На 16 август 2024 г. Емилия Димитрова подава заявление до кмета на Община Севлиево, с което иска да ѝ бъде предоставена информация за линейния график за изпълнение на строително-монтажните работи по инвестиционен проект за обект: „Реконструкция на улични водопроводи в централната част на гр. Севлиево – обособени в дванадесет самостоятелни етапа, включващ реконструкция и подмяна на уличните водопроводи и сградни водопроводни отклонения в централната градска част на Севлиево.

Отговор

С решение от 30.08.2024 г. секретарят на общината отказва предоставянето на исканата информация, тъй като същата представлявала търговска тайна по смисъла на чл. 102, ал. 1 от ЗОП.

Жалба

След консултация с ПДИ отказът е обжалван пред Административен съд - Габрово.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 5 ноември 2024 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 1419/11.11.2024 г. на Административен съд - Габрово, IV състав, по а.г. № 359/2024 г., съдия Галин Косев отменя отказа и връща заявлението на секретаря на общината за ново произнасяне по същото.

Съдията посочва, че особено съществено в случая е разпоредбата на §1, т. 5 от ДР на ЗДОИ, според която не представляват „производствена или търговска тайна“ факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието

запазване в тайна е в интерес на правоимащите, но е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ. Цитираната разпоредба, съотнесена към конкретиката на настоящия казус, налага да се приеме, че за да се приложи чл. 37, ал. 1, т. 1 от ЗДОИ, първо трябва да е налице търговска тайна, но правопрекратяващото действие на този юридически факт по отношение на правото на достъп до обществена информация ще се прояви само ако не е налице вторият юридически факт, а именно надделяващ обществен интерес.

В оспореното решение е посочено, че желаната информация от заявителката е конфиденциална по смисъла на чл. 102, ал. 1 от ЗОП. В посочената разпоредба на ЗОП е предвидена възможност всеки участник в процедура да посочи в заявлението си за участие или в офертата си информация, която счита за конфиденциална във връзка с наличието на търговска тайна. В ал. 2 от чл. 102 от ЗОП е предвидено, че участниците не могат да се позовават на конфиденциалност по отношение на предложението от офертите им, които подлежат на оценка. В случая, както твърди заявителят, срокът за изпълнение на обществената поръчка по проекта „Реконструкция на улични водопроводи в централната част на гр. Севлиево”- обособени в дванадесет самостоятелни етапа, е посочен от възложителя – Община Севлиево като един от двата показателя с равна тежест при крайната оценка на подадените оферти, респективно избора на изпълнител. Този факт не се оспорва или опровергава от ответника по делото.

Линейният график включва последователността и продължителността на всяка от дейностите в изпълнение на договора за строително-монтажни работи и като такъв е неразделна част от срока за изпълнение на обществената поръчка, като по този начин той не може да е търговска тайна по смисъла на чл. 102, ал. 1 от ЗОП, тъй като е пряко свързан със срока за изпълнение на обществената поръчка, който подлежи на оценка.

Отказвайки достъп до обществена информация по подадено заявление административният орган следва да изложи мотиви на какво основание се отказва предоставянето на информацията

на заявителя. Изложените в оспореното решение мотиви не се споделят от настоящия съдебен състав на Административен съд - Габрово по изложените по-горе доводи. Не са налице основания за постановяване на отказ за достъп до търсената информация.

Решението е окончателно.

7. Весела Николаева (гр. Велико Търново) срещу Община Свищов

а.г. № 711/2024 г. на Административен съд - Велико Търново,
Х състав

Заявление

Със заявление от 7 август 2024 г. Весела Николаева иска от кмета на Свищов информация, свързана с бюджета на Община Свищов за културни прояви, подробно индивидуализирани в осем точки:

1. Какъв е актуалният бюджет, който Община Свищов е заплатила за културни прояви през всяка една от следните години: 2021, 2022, 2023 и 2024?
2. Какъв е бил планираният бюджет за култура на общината за всяка една от следните години: 2021, 2022, 2023 и 2024?
3. Какви средства е отделила Община Свищов за културни събития с международно значение за всяка една от следните години: 2021, 2022, 2023 и 2024?
4. Какви средства е отделила Община Свищов за подкрепа на фестивала „Фолклорен извор” в с. Царевец за всяка една от следните години: 2021, 2022, 2023 и 2024?
5. Какви са приходите от нощувки в Община Свищов за времето на провеждане на фестивала „Фолклорен извор” през всяка една от следните години: 2021, 2022, 2023 и 2024?
6. Колко български групи и изпълнители на автентичен фолклор са взели участие във фестивала „Фолклорен извор” през всяка една от следните години: 2021, 2022, 2023 и 2024?
7. Колко групи и изпълнители са участвали общо на фестивала „Фолклорен извор” през всяка една от следните години: 2021, 2022, 2023 и 2024?
8. Какви са разходите за хонорари на изпълнителите на фестивала „Фолклорен извор” през всяка една от следните години: 2021, 2022, 2023 и 2024?

Отговор

С решение от 14.08.2024 г. кметът на Община Свищов отказва достъп до исканата обществена информация. Съображенията на органа са, че след като заявителят е с постоянен адрес извън Община Свищов, няма имущество в тази община, то той няма правен интерес от искането.

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред Административен съд - Велико Търново.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 29 октомври 2024 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 3684/27.11.2024 г. на Административен съд - Велико Търново, Х състав, по а.г. № 711/2024 г., съдия Ивелина Янева потвърждава отказа по т. 1, 2 и 5 от заявлението и го отменя по т. 3, 4, 6, 7 и 8.

Съдът приема за основателно възражението на жалбоподателката, за липсата на основание за отказ от обществена информация. За разлика от оспорването на индивидуални и общи административни актове, където наличието на правен интерес е основание за допустимост на съдебното обжалване, достъпът до обществена информация не е обусловен от пряк и личен интерес на молителя. В ЗДОИ липсва изричен текст, който да предвижда изискване за правен или друг интерес на молителя като условие за допустимост на искането и за предоставяне на обществената информация. Напротив, общият принцип е, че всеки обществен орган работи прозрачно и при спазване на закона. Всеки обществен орган публикува част от създадената информация. Всеки обществен орган е длъжен при поискване на предостави създадена или налична при него обществена информация. Ограниченията на това задължение на административния орган са изрично посочени и те са свързани със защита на личните данни на трети лица. След като в закона не е

предвидено ограничаване на правото на гражданите до достъп до обществена информация съобразно тяхното местоживее-не, право на собственост или най-общо – правен интерес, то в нарушение на материалния закон административният орган приема за необходимо условие за предоставяне на исканата обществена информация наличието на правен интерес. Както цитира и процесуалния представител на жалбоподателката, въпросът за необходимостта или липсата на правен интерес у молителя е разрешен от Конституционния съд в Решение № 7/1996 г. Трайната съдебна практика по въпросите за достъпа до обществена информация приема, че всеки има правен интерес да се запознае с работата на публичните органи и този правен интерес се презюмира.

В конкретния случай в нарушение на материалния закон е отказано предоставянето на обществена информация.

При извършена служебна проверка от съда на обхвата на исканата от жалбоподателката информация, съдебният състав установява, че част от тази информация не съществува към момента на подаване на искането и произнасянето на съда, а друга част не се намира в този орган на власт.

По т. 1 и т. 2 се иска предоставянето на информация за разходвани средства за 2024 г. по различни показатели. Към настоящия момент 2024 г. не е приключила, поради което и исканата информация не съществува и не може да бъде предоставена от кмета на Община Свищов.

По т. 5 – общинската администрация не събира и съхранява данни за приходи от нощувки – събира се туристическа такса, но не и данни за цени на нощувки, поради което и исканата информация относно приходи от нощувки през годините не съществува и не може да бъде предоставена.

В тези две части постановеният отказ е законосъобразен и следва да бъде потвърден, а в останалите части оспореното решение следва да бъде отменено и преписката върната на органа за ново произнасяне.

Решението е окончателно.

8. Елица Симеонова („Свободна Европа”) срещу Регионална инспекция по околната среда и водите - Бургас

а.г. № 542/2024 г. на Административен съд - Перник, II състав

Заявление

На 22 юли 2024 г. Елица Симеонова подава заявление до Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) - Бургас, с което иска информация за констатирани нарушения и наложени санкции при заустване на отпадъчни води в Черно море в периода 1 януари 2022 - 15 юли 2024 г. В заявлението е посочено, че предпочитана от заявителя формата на предоставяне на исканата информация е копия, предоставени по електронен път, или на интернет адрес, където се съхраняват или са публикувани данните.

Отговор

С решение от 5 август 2024 г. директорът на РИОСВ - Бургас отказва копия от издадените актове с мотив, че по реда на ЗДОИ може да се получава само информация, но не и копия от документи и предоставя информация за констатирани нарушения и наложени санкции под формата на справка.

Жалба

С подкрепата на ПДИ решението на директорът на РИОСВ - Бургас е обжалвано пред Административен съд - Перник.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 8 ноември 2024 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 2084/28.11.2024 г. на Административен съд - Перник, II състав, по а.г. № 542/2024 г., съдия Слава Георгиева отменя решението в частта, в която е определена форма на достъп – писмена справка, и връща преписката на РИОСВ - Бургас за предоставяне на достъп в исканата от заявителя форма.

Съдът намира, че исканата информация представлява информация за околната среда по смисъла на чл. 19, т. 2 и т. 6 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), а именно информация за състоянието на компонентите на околната среда, за факторите по чл. 5 от ЗООС, които биха могли да замърсят или увредят околната среда, и за предприетите административни мерки за ограничаването им, и по своята същност е обществена информация. В случая конкретно се касае за информация, свързана с компонент: води и за предприетия контрол и административни мерки, произтичащи от спазване/неспазване на издадени разрешителни за заустване на отпадъчни води в Черно море.

Поискана е информацията относно издадените актове за установяване на нарушения и наказателни постановления, констативни протоколи за текущи санкции, заповеди за налагане, спиране, възобновяване, отмяна или намаление на санкции, издадени във връзка с нарушения за заустване на отпадъчни води в Черно море. Директорите на РИОСВ съставят предупредителни и констативни протоколи, издават предписания, заповеди за прилагане на принудителни административни мерки и наказателни постановления, т.е. по смисъла на закона дейностите на директора на РИОСВ са контролна и административнонаказателна. Съставянето на актове за извършени административни нарушения и издаването на наказателни постановления са част от текущия и последващия контрол – чл. 157 от ЗООС. Не е спорно, че производствата по прилагане на текущи санкции и налагане на административни наказания са различни, но и в двата случая се касае за упражняване на контрол върху състоянието на околната среда и източниците на замърсяване.

Следователно търсената информация „попада изцяло в понятието „административни мерки”, по смисъла на чл. 19, т. 2 от ЗООС и чл. 2, т. 3, б. „б” от Конвенцията за достъп до информация, участието на обществеността в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда (Орхуска конвенция). Съжденията на административния орган, че не се дължи представянето на документ, влиза в пълно про-

тиворечие с цитираните разпоредби. То влиза в противоречие и с чл. 26, ал. 1, т. 3 от ЗДОИ, според който една от формите за предоставяне на достъп до обществена информация са копия на хартиен носител, както и с ал. 4 на чл. 26 от ЗДОИ, съгласно която административният орган е задължен да се съобрази с предпочитаната форма на достъп, която в случая е копие от посочените актове.

Решението е окончателно.

9. Вяра Младенова (гр. Елин Пелин) срещу Министерство на земеделието и храните

а.г. № 1049/2024 г. на Административен съд София-област (АССО), IX състав

Заявление

Със заявление от 16 юни 2024 г. Вяра Младенова иска от министъра на земеделието и храните да ѝ бъде предоставен достъп до информация за изключването на пасища, намиращи се в землището на с. Богданлия, от слой „Постоянно затревени площи“, по искане на кмета на Община Елин Пелин. Конкретно е поискана следната информация:

1. Заявление с рег. № 07-55 от 30.01.2024 год. на кмета на Община Елин Пелин;
2. Писмо с изх. № 07-55 от 07.02.2024 год. на Министерство на земеделието и храните (МЗХ);
3. Заявление с рег. № 07-55 от 20.02.2024 год. на кмета на Община Елин Пелин;
4. Заповед № РД 20-34 от 29.02.2024 год. на министъра на земеделието и храните, ведно с доклад с рег. № 93-1340 от 29.02.2024 год. и
5. Писмо с изх. № 07-55 от 29.02.2024 год. на МЗХ.

Отговор

С писмо от 5 юли 2024 г. министърът на земеделието и храните отказва достъп с мотив, че исканата информация има подготвителен характер и няма самостоятелно значение.

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред АССО.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 30 октомври 2024 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 1537/06.12.2024 г. на АССО, IX състав, по а.г. № 1049/2024 г., съдия Мария Желязкова отменя отказа и връща

преписката на министъра за ново произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона.

Съдията приема за несъмнено, че информацията, съдържаща се във всички посочени в т. 1-5 от заявлението документи, включително и доклад РД № 20-34 от 29.02.2024 г., на базата на който пасищата на Елин Пелин са изключени от слой „Постоянно затревени площи“, не представляват официална обществена информация, а представляват служебна такава по смисъла на чл. 11 от ЗДОИ. При това положение, дори и да се възприеме тезата на ответника, че е налице хипотезата на чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация да бъде ограничен, то по аргумент от чл. 13, ал. 4 от ЗДОИ, забраната отпада при надделяващ обществен интерес. Законът (§1, т. 6 от ЗДОИ) презюмира, че е налице надделяващ обществен интерес при искане за разкриване на служебна обществена информация с цел повишаване на прозрачността и отчетността в дейността на субект по чл. 3 от ЗДОИ и доказателствената тежест за обратното е на ответника. Доколкото в случая не е установено основание за прилагане на изключението по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ, оспореното решение е незаконосъобразно поради противоречието му с материалния закон и целта на същия.

Решението е окончателно.

10. Доротея Дачкова (в. „Сега“) срещу АЕЦ „Козлогуй“ ЕАД

а.г. № 7437/2024 г. на АССГ, Второ отделение, 25 състав

Заявление

Със заявление за достъп до обществена информация от 26 април 2024 г., адресирано до АЕЦ „Козлогуй“ ЕАД, Доротея Дачкова иска достъп до следната обществена информация:

1. Колко работници и служители на АЕЦ „Козлогуй“ ЕАД са получили медицинско заключение „НЕГОДЕН“ за работа в среда на йонизиращи лъчения от началото на 2019 г. до настоящия момент?
2. Колко работници и служители на АЕЦ са получили медицинско заключение „ГОДЕН“ за работа в среда на йонизиращи лъчения от началото на 2019 г. до настоящия момент?
3. Кой извършва медицинското наблюдение на работещите в новосъздаденото структурно звено по чл. 64, ал. 3, изречение второ от Закона за здравето (ЗЗдр.)?

Отговор

С писмо от 10 май 2024 г. директорът на „АЕЦ Козлогуй“ ЕАД отказва искания достъп. Според заявеното в писмото, обществената информация в искането следва да е съществуваща и да дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените субекти. Посочено е, че производството по ЗДОИ не е за задаване на въпроси, а достъпът до лични данни е извън приложното поле на ЗДОИ. Според писмото, от съдържанието на заявлението е видно, че исканата информация не попада в обхвата на ЗДОИ. Най-накрая е посочено, че исканата информация касае стратегически обект АЕЦ „Козлогуй“ ЕАД, а осъществяването на правото на достъп до обществена информация, съгласно чл. 5 от ЗДОИ, не може да бъде насочено срещу правата и добротата на други лица, както и срещу националната сигурност, общественения ред, здравето на гражданите и морала.

Жалба

С подкрепата на ПДИ отказът е обжалван пред АССГ.

Развитие на делото

Делото е разгледано в открито заседание на 21 октомври 2024 г. и е обявено за решаване.

Решение

С Решение № 27292/16.12.2024 г. на АССГ, Второ отделение, 25 състав, по а.г. № 7437/2024 г., съдия Боряна Петкова отменя отказа и връща преписката на директора на АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД за ново произнасяне и предоставяне на достъп до исканата информация в 7-дневен срок.

На първо място съдията посочва, че АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД е задължен субект по смисъла на ЗДОИ. Според приложимата норма на чл. 3, ал. 2, т. 1, законът се прилага за достъп до обществена информация, която се създава и съхранява от публичноправни субекти, различни от тези по ал. 1, включително от публичноправните организации. Според легалното определение, дадено в §1, т. 4 от ДР на ЗДОИ, „публичноправна организация“ е юридическо лице, за което е изпълнено поне едно от изброените условия: повече от половината от приходите му за предходната бюджетна година се финансират от държавния бюджет, от бюджетите на държавното обществено осигуряване или на Националната здравноосигурителна каса, от общинските бюджети или от възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1-14 от ЗОП или повече от половината от членовете на неговия управителен или контролен орган се определят от възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1-14 от ЗОП, или е обект на управленски контрол от страна на възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1-14 от ЗОП, или над 50 на сто от капитала е собственост на държавата, община или на друга публичноправна организация. Не е спорно, че едноличен собственик на капитала на АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД е „Български енергиен холдинг“ ЕАД, който от своя страна е 100% собственост на българската държава, управлявана от министъра на енергетиката (чл. 19, ал. 1 от Устава на дружеството). АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД представлява специализирано звено с предмет

на дейност – използване на ядрената енергия за производство на електрическа и топлинна енергия, която дейност извършва при наличието на валидни лицензи, реализира внос и износ на отработено ядрено гориво, осъществява инвестиционна дейност във връзка с дейността на дружеството. Така очертаният предмет на дейност и собствеността на дружеството го определя като специфичен правен субект с белезите на публичноправна организация по смисъла на §1, т.4, б. „г” от ДР на ЗДОИ.

В случая несъмнено информацията, която се търси – относно медицинското наблюдение на лица, които работят с източници на йонизиращи лъчения, включително оценката на медицинската им пригодност да изпълняват конкретни професионални задължения, е общественозначимо и има за цел да осигури сигурността и безопасността на гражданите при спазване на принципите и изискванията за радиационна защита, има характер на служебна обществена информация по смисъла на чл. 11 във връзка с чл. 2 от ЗДОИ – касае се за информация, свързана с обществения живот в Република България, която дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по ЗДОИ субекти. Съгласно чл. 64, ал. 2, т. 2 от ЗЗдр. защитата от въздействието на йонизиращи лъчения включва медицинско наблюдение на лицата, които работят с източници на йонизиращи лъчения, включително оценка на медицинската им пригодност да изпълняват конкретни професионални задължения. Медицинското наблюдение на лицата, които работят с източници на йонизиращи лъчения, включително оценката на медицинската им пригодност да изпълняват конкретни професионални задължения, се осъществява от лекари от Националния център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ) и от лечебните заведения, които отговарят на изискванията, посочени в наредбата по чл. 65, ал. 1, т. 4 от ЗЗдр. Медицинското наблюдение на лицата, допускани да работят в ядрени централи, се осъществява от наети правоспособни лекари с придобита специалност съгласно Приложение № 3 към наредбата по чл. 65, ал. 1, т. 4 от ЗЗдр. и медицински специа-

листи, организирани в структурно звено в централата. АЕЦ „Козлодуй” ЕАД е единствената атомна централа в България и е най-големият производител на електрическа енергия в страната, като обезпечава повече от една трета от националното годишно електропроизводство. Същата, като работодател (и във връзка с изпълнение на горепосочените нормативни задължения), следва да създава, съответно да съхранява исканата информация.

Медицинското наблюдение на лицата, които работят в среда на йонизиращи лъчения, приключва със заключение, с което се определя медицинската пригодност на лицето да изпълнява конкретни професионални задължения в среда на йонизиращи лъчения, което може да бъде: годен, годен при определени условия или непригоден. Заключението се издава от лекар с придобитата специалност „Радиобиология” или „Радиационна хигиена”, работещ в НЦРРЗ, съответно в лечебно заведение по чл. 5, ал. 2 или в структурно звено по чл. 64, ал. 3, изречение второ от ЗЗдр., по образец съгласно Приложение № 1 (чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 11/2018г.). Именно това е информацията, която се търси от жалбоподателката относно първата и третата категория заключения за медицинска пригодност в първите два въпроса от заявлението за достъп. Искане се посочване единствено на броя на работниците и служителите на АЕЦ „Козлодуй” ЕАД, получили медицинско заключение „годен”, съответно „негоден” за определен период от време, а не за посочване на лични данни, касаещи съответното лице. Нелогично е разсъждаването на ответника, че чрез посочване броя на лицата може да се стигне до тяхното идентифициране и получаване на информация за здравословното им състояние.

Третият въпрос от заявлението касае получаване на информация, свързана с промени в законовата уредба, въведени с §88 и §89 от Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници, обнародвани в „Държавен вестник”, брой 86, от дата 13.10.2023 г. Според чл. 16а от Закона за безопасното използване на ядрена енергия (нов – „Държавен вестник”, бр.86/2023 г., в сила от 13.10.2023 г.) лицата, кои-

то експлоатират ядрени централи, осъществяват медицинско наблюдение на допускани до работа лица чрез наети правоспособни лекари с придобита специалност съгласно Приложение № 3 към наредбата по чл. 65, ал. 1, т. 4 от ЗЗдр. и медицински специалисти, организирани в собствено структурно звено в централата. Аналогично е и съдържанието на чл. 64, ал. 3 от ЗЗдр. в новосъздаденото изречение второ. При спазване на посочените разпоредби, работодателят, в случая АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД, следва чрез наети правоспособни лекари с придобита специалност съгласно Приложение № 3 към Наредба № 11/2018г. и медицински специалисти, организирани в собствено структурно звено в централата, да извършват медицински дейности и да издават заключение за медицинската пригодност на работници и служители да работят в нея. Искане за достъп не до информация, касаеща личните данни на лицата, наети от ответника, да извършват посочените медицински дейности, а до такава дали същите отговарят на изискванията на закона. Както бе посочено и по-горе, заключението, с което се определя медицинската пригодност на лицето да изпълнява конкретни професионални задължения в среда на йонизиращи лъчения, се издава от лекар с придобита специалност „Радиобиология“ или „Радиационна хигиена“. В ядрените централи, в които има създадено структурно звено по чл. 64, ал. 3, изречение второ от ЗЗдр., се извършват и двата вида медицинско наблюдение – предварително и периодично, като в разпоредбата на чл. 23, ал. 1 от Наредба № 11/2018г. е предвидено, че резултатите от медицинското наблюдение на работещия се събират в лично медицинско досие на лицето, съхранявано от НЦРРЗ, съответната регионална здравна инспекция по чл. 12, ал. 2, от лечебните заведения по чл. 5, ал. 2, или от структурното звено по чл. 64, ал. 3, изречение второ от ЗЗдр., докато лицето навърши или би навършило 75-годишна възраст, но не по-малко от 30 години след приключване на трудовата дейност в среда на йонизиращи лъчения.

Настоящият решаващ състав смята, че дейността по извършване на медицинско наблюдение от структурни звена по чл. 64,

ал. 3, изречение второ от ЗЗдр. В ядрените централи, съобразно разписаните здравните норми и изискванията при работа в среда на йонизиращи лъчения и евентуалното установяване на нарушения на разпоредбите на закона, е от изключителен обществен интерес. При това по отношение на исканата информация е налице и надделяващ обществен интерес по смисъла на §1, т. 6 от ДР на ЗДОИ, доколкото предоставянето ѝ ще спомогне за повишаване на прозрачността и отчетността на задължения субект, пряко касаещо здравето и живота на хората, които работят в среда на йонизиращи лъчения и тяхната радиационна защита.

Решението е окончателно.